

Wojciech J. Cynarski

Nowe wydawnictwa i filmy

Idō - Ruch dla Kultury : rocznik naukowy : [filozofia, nauka, tradycje wschodu, kultura, zdrowie, edukacja] 6, 380-390

2006

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Nowe wydawnictwa i filmy / New Publications & Films

W notach o nowych publikacjach pomijamy prace, które zostały uwzględnione dziale „Recenzje książek i imprez naukowych”. Informacje podajemy w kolejności chronologicznej, a następnie alfabetycznej według nazwisk autorów.

I. Przyczynek do bibliografistyki holistycznej teorii sztuk walki

Maud Corinna Hietzge (2002), *Kaleidospoke des Körpers. Rituale des Sports*, Leske & Budrich, Opladen. 359 s.

Dr M. C. Hietzge (FU Berlin) przedstawia sport jako kult i światową, medialną religię lub magię. Odnosi się przy tym do teorii rytuału i semiotyczne perspektywy kultury fizycznej. Znajdujemy tu także rozdziałik pt. *Ritual 'made in Japan'* [s. 286–288], w którym wymienia *besuboru*, czyli *baseball* po japońsku, *sumō*, *kemari* i *budō*, a także tańce *butō*.

Alexander Kelch (2002), *Taekwondo professional. Training, Taktik, Selbstverteidigung*, Pietsch, Stuttgart. 150 s.

Jeszcze jeden podręcznik – samouczek samoobrony – tym razem na bazie *taekwondo* WTF. Autor posiada stopień 5 dan. Informację o tej niespecjalnie interesującej książeczce podajemy jedynie „dla porządku”.

Alessandro Mahony (2002), *Arti marziali come psicoterapia*, „Sport & Medicina”, Milano, no. 4, pp. 43–49.

Mahony jest psychologiem, pracownikiem uniwersyteckiej Katedry Psychologii Klinicznej Wydziału Medycyny i Chirurgii Uniwersytetu w Brescii. Swój artykuł poświęcił harmonizującemu wpływowi uprawiania sztuk walki, podejmując trudne zagadnienia rozwoju wewnętrznego i energii *ki*. W sztukach walki dostrzega on sposób na osiągnięcie samokontroli i źródło psychicznego zdrowia. *Idem*: www.sportmedicina.it

W tym samym numerze, którego okładkę zdobi zdjęcie walczących judoków, znajdujemy też artykuł: Michela Turci, *Chi sa combattere vive in pace* (p. 11), który ujmuje drogę pokoju wojownika sztuk walki z perspektywy Federazione Italiana Karate Tradizionale e discipline Affini.

Volker Caysa (2003), *Körperutopien. Eine philosophische Anthropologie des Sports*, Campus, Frankfurt / Main. 318 s.

Książka dotyczy głównie filozofii sportu w wersji analitycznej filozofii kultury fizycznej. Autor podejmuje zagadnienie cielesności z tej właśnie perspektywy, na obszarze rozciągniętym pomiędzy ujęciem dionizyjskim a apollińskim. Odnosi się do mocy ciała Foucoult'a, cielesnych technik i technologii, „uprzemysłownia” ciała przez doping i „technologizację” wyniku sportowego, a także do ekologii. Książka jest bardzo interesująca.

T. Okazaki, M. V. Stricevic (2003), *Modernes Karate*, Bassermann Verlag, München. 374 s.

Jest to drugie wydanie (po Kodansha Int. Ltd., Tokio 1984). Okazaki jest znanym instruktorem karate. Współautor książki dr med. Stricevic jest autorem dodatków dotyczących aspektów medycznych. Masatoshi Nakayama (były szef JKA) napisał przedmowę. A cały podręcznik poświęcony jest technikom i kata stylu *shōtōkan*. Duży format, twarda oprawa.

Leung Ting (2003), *Biu-Tze*, Wu Shu – Verlag Kernspecht, Burg/Fehmarn.

Wszystkie trzy formy stylu Wing Tsun kung-fu w przekazie Lueng Tinga – „Siu Nim Tau”, „Chum-Kiu” i „Biu-Tze” – przestały być tajemnicą. W tym angielskim wydaniu zawarte zostały dokładne ilustracje, motta i koncepcje. Już przed 30 laty uczeń Tinga Keith R. Kernspecht wydał książkę o nauczonym przez niego stylu: Leung Ting, K.R. Kernspecht (1976), *Wing Tsun Kung Fu*, Wu Shu – Verlag Kernspecht, Kiel. Do dzisiaj dr Kernspecht popularyzuje i naucza tego właśnie stylu, prowadząc równocześnie specjalistyczne wydawnictwo.

Wojciech J. Cynarski (2004), *Jūjutsu w Rzeszowie i na Podkarpaciu* [w:] Obodyński K. [red.], *Z tradycji sportu na Podkarpaciu w 650-lecie lokacji Rzeszowa i 100-lecie Klubu Sportowego Resovia*, PTNKF, Rzeszów, s. 135–142.

Artykuł, zawarty w obszernej pracy zbiorowej (279 s.), ukazuje początki nauczania *jūjutsu* (jako samoobrony, sportu walki i kompletnego, według oryginalnych szkół) w regionie Podkarpacia z głównym uwzględnieniem Rzeszowa. Autor wskazuje też na perspektywy dalszego rozwoju tej sztuki walki.

Henryk Grabowski (2004), *Uwagi krytyczne o wychowaniu fizycznym i kształceniu nauczycieli*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków. 70 s.

Prof. Grabowski jest jednym z liderów nauk o kulturze fizycznej w Polsce i czołowych teoretyków wychowania fizycznego. Także jego nowa książka stanowić może interesujące repetytorium i inspirację do dalszych przemyśleń – chociażby z racji Roku Śniadeckiego (2005), jak wskazał na to prof. M. Demel w recenzji opublikowanej na łamach „WFiz”.

David Másilka (2004), An impact of a scientific paradigm of a sensation of the world for educational excess: the holism and the experiential education, „Tělesná Kultura”, no. 2, pp. 6–14.

Másilka przybliżyła poglądy Colina Mortlocka i innych znakomitych humanistów, przekładając paradygmat holizmu na wskazania pedagogiki. To dobrze, że w wielu krajach młodzi badacze poszukują lepszych ogólnych teorii. Szkoda jednak, że wymiana dorobku jest tak słaba (w tym wypadku brak znajomości prac A. Szyszko-Bohusza).

Janusz Miąso (2004), *Antropologia – wychowanie – miłość. Zarys antropologii wychowania Jana Pawła II*, Wyd. UR, Rzeszów. 220 s.

Praca jest ważna dla ogólnej teorii wychowania, a w szczególności dla humanistycznej teorii sztuk walki i pedagogiki sztuk walki chociażby z dwóch względów: 1) poprzez bazowanie na paradygmacie personalistycznym; 2) przez holistyczne łączenie procesu edukacyjnego z wychowaniem moralnym.

Ralf Pfeifer (2004), *Mechanik und Struktur der Kampfsportarten. Handbuch für Trainer in Kampfsport und Kampfkunst*, (II wyd.) Sport und Buch Strauß, Köln. 325 s.

Jest to wydanie dysertacji doktorskiej R. Pfeifera. Ukazuje nauczanie technik walki z perspektywy biomechaniki, antropomotoryki i teorii treningu. Tekst dotyczy zagadnień równowagi w poszczególnych pozycjach, dynamiki w technikach walki lub techniki w testach łamania i jest bogato ilustrowany. Autor wprowadza opis matematyczny, czyniąc to w sposób przystępny dla czytelnika mniej zaawansowanego w matematyce i fizyce.

Aleksander Staniszew (2005), *Kobudo*, „Budojo”, nr 1, s. 42–46.

Staniszew jest instruktorem okinawskiego *kobudō* (4 dan) i karate *shōrin-ryū*. W swym artykule pisze właśnie o tradycji technik broni z Okinawy.

Aleš Suchomel, Mojmir Volf [eds.] (2004), *Physical Education and Sport 2004, Liberec – Euroregion Nisa. Conference proceedings*, Liberec (Czech Republic), 375 pp.

Wydawnictwo pokonferencyjne zawiera m.in. dwa teksty dotyczące sportowego *jūdō*: Kos H., Twardowska M., Stuła A., Wołoszyn A., *Level of movement coordination and its asymmetry in sportsmen practising judo* (pp. 201–206); Kunc J., Zamrazilová H., Bláha P., *Anthropometric characteristics of supreme Czech judo and rowers* (pp. 227–234).

Andrzej Szyszko-Bohusz (2004), *Swoistość empatii w teorii nieśmiertelności genetycznej (TNG), pedagogice holistycznej (PH) oraz dalekowschodnich sztukach walki (DSW)*, „Studia Humanistyczne”, AWF Kraków, nr 4, s. 95–105.

Prof. Szyszko-Bohusz pisze o głębokiej empatii jako podstawowym założeniu pedagogiki holistycznej i jednocześnie zgodnej z postawą wynikającą z etyki dsw. Współczucie jest jednym z najsilniejszych hamulców agresji.

W tym samym zeszycie „Studiów Humanistycznych” znajdujemy także drugi artykuł twórcy paradygmatu holistycznego humanistyki: *Świadomość i samoświadomość w pedagogice jako formacji intelektualnej – ku pedagogice wyższych stanów świadomości* (s. 77–93). Są to teorie nowe, kwestie dla skrajnego empiryka i pozytywisty niepojęte.

Stanisław Zaborniak (2004), *Na galicyjskim szlaku gniazd Towarzystwa Gimnastycznego 'Sokol' (1884–1914)*, PTNKF, Rzeszów. 214 s.

Dr Zaborniak (UR) jest badaczem zainteresowanym głównie historią sportu. Jego książka dokumentuje (zwłaszcza bogatym materiałem fotograficznym) budynki gniazd TG „Sokół” z terenu dawnej Galicji. Notabene Towarzystwo to wyrosło z gruntu polskiej kultury i tradycji militarnej. Tegoż autora ukazały się także *Zarys dziejów klubu sportowego 'Resovia' (1905–1944)* i *Lekkoatletyka na ziemiach polskich w latach 1867–1918* – wszystkie nakładem Podkarpackiego Towarzystwa Naukowego Kultury Fizycznej w Rzeszowie w 2004 roku.

Éric Van Antwerpen (2005), *Étranglements et immobilisations. Techniques japonaises anciennes (shime-waza et gime-waza)*, Chiron, Paris. 174 s.

Autor jest uczniem Rolanda J. Maroteaux, posiada 5 dan w aikijutsu *takeda-ryū maroto-ha*. Jest aktualnie liderem tej odmiany klasycznego *aikijutsu* w Belgii. Książka zawiera wprowadzenie pióra mistrza Maroteaux, szkic historyczny, bogato ilustrowane opisy technik walki oraz słowniczek. Ponadto wysoką efektywność uderzeń, duszeń i dźwięni nauczanych w aikijutsu *takeda-ryū* potwierdzają na łamach belgijskiej książki: dr med. B. Rosu, specjalista osteopatii dr Y. L'Hoest i dr wychowania fizycznego, kinezyterapeutka É. Rosu. Książka wyszła w serii *Sciences du combat* (obejmującej tytuły francuskojęzyczne) jako dwunasta z kolei.

Daniel Blanchet (2005), *Arts et sports... Divergences et polyvalences*, „Aiki Goshindo Kaishi”. Revue Culturelle Franco-Japonaise d'Arts Martiaux Takeda-ryu, Avignon (Francja), no. 39, p. 2.

Wydany w grudniu 2005 nowy numer „Aiki Goshindo Kaishi” zawiera ciekawe przemyślenia D. Blancheta (10 dan jūjutsu) o tym np., że autentyczna sztuka walki nie jest [nie powinna być] produktem marketingowym. Interesujące jest także *Spécial Ju-kenpo* autorstwa Rolanda J. Maroteaux (s. 14–18).

W. J. Cynarski, Artur Litwiniuk (2005), *Dalekowschodnie sztuki walki w „Encyklopedii 'Gazety Wyborczej'”*, „Przegląd Naukowy Kultury Fizycznej UR”, t. VIII, nr 1–2, s. 95–97.

Autorzy artykułu recenzyjnego omawiają treść haseł dotyczących sztuk i sportów walki zamieszczonych w *Encyklopedii 'Gazety Wyborczej'*.

W. J. Cynarski, Irena Momola (2005), *Dalekowschodnie sztuki walki – ewolucja celów i metod treningu*, „Sport Wyczynowy”, nr 3–4, s. 48–53.

W artykule opisano zmianę celów i metod treningu japońskich sztuk walki na przykładzie klasycznego karate i *kenjutsu*. Z kolei o metodach treningu stosowanych w nowoczesnych odmianach sztuk walki napisano w: Cynarski W.J., Obodyński K. (2005), *Training methods in modern varieties of martial arts (on the example of idōkan yōshin-ryū jūjutsu and zendō karate tai-ten-ao)*, „Nauka i Oswita '2005””, t. 65, *Fizyczna kultura i sport: problemy, dosлідження, propozycii*, Dnipropetrovsk (Ukraina), pp. 3–8.

W. J. Cynarski, Kazimierz Obodyński (2005), *Slavic soul and philosophy of martial arts*, “International Journal of Eastern Sports & Physical Education”, University of Suwon (Korea), vol. 3, no. 1, pp. 247–257.

Czy można powiązać pojęcie ‘słowiańskiej duszy’ z filozofią sztuk walki? Próbę odpowiedzi przedstawiają profesorowie UR – dr hab. W. J. Cynarski i dr hab. K. Obodyński na łamach specjalistycznego, międzynarodowego pisma. W tym samym numerze periodyku, któremu patronują „The International Society of Eastern Sports & Physical Education” i „(Corporate Juridical Person) The Society of South & North Sports & P.E.”, znajdujemy wśród 24 innych tekstów ważne – z perspektywy teorii sztuk walki – artykuły: tych samych autorów *Martial Arts in the process of institutional and ideological change on the example of Aikijutsu* (s. 118–129) oraz autorstwa prof. Satoshi Shimizu, *Cultural struggles on the body in Japan and Asia: when should we use 'modern' or 'traditional' body techniques?* (s. 89–104).

Zbigniew Czajkowski (2005), *Understanding Fencing. The Unity of Theory and Practice*, SKA Swordplay Books, Staten Island, NY. 371 pp.

W 17 rozdziałach Z. Czajkowski opisuje kanony swej teorii szermierki – od rozstrzygnięć terminologicznych, przez metodykę nauczania po zawody sportowe. Autor zawiera w książce odniesienia do światowej literatury z teorii sportu sprzed 20–30 lat oraz do własnych nowych publikacji. Wypada życzyć innym polskim naukowcom, by także ich prace były publikowane w USA, gratulując jednocześnie zasłużonej sławy i uznania Czajkowskiemu.

Jan Draus, Ryszard Terlecki (2005), *Historia wychowania, t. II, Wiek XIX i XX*, Wyd. WAM, Kraków, 333 s.

Po opracowaniu przez Stanisława Litaka pierwszym tomie, poświęconym okresowi *Do Wielkiej Rewolucji Francuskiej* (Kraków 2004), dwójka historyków wychowania wydała tom dotyczący ostatnich dwóch wieków owej historii. Profesorowie dokonali wielkiego dzieła, ukazując dorobek i poglądy m.in. św. Jana Bosko, personalistów, E. Fromma, Jana Pawła II. Niestety brakło tu uwzględnienia – wśród różnych nowoczesnych koncepcji – ‘pedagogiki holistycznej’ A. Szyszko-Bohusza. Także na pewno w rozdziale dotyczącym sportu i rekreacji fizycznej (s. 265–272) nie powinno zabraknąć odniesienia do wychowawczej roli dróg sztuk walki, których immanentny aspekt wychowawczy wykorzystywany był na Dalekim Wschodzie od dawna a obecnie służy ćwiczącym na całym świecie.

Mariusz Gizowski (2005), *Początki rozwoju sumo w Polsce (1994–2002)* [w:] Zaborniak Z. [red.], *Z dziejów kultury fizycznej w Polsce*, Wyd. UR, Rzeszów, s. 198–204.

Dr Gizowski (AWFiS Gdańsk) opisuje rozwój tego egzotycznego dość japońskiego sportu w Polsce. Książka *Z dziejów kultury fizycznej w Polsce* wśród wielu ciekawych tekstów (480 s.) zawiera także artykuł W. J. Cynarskiego, poświęcony nauczaniem w Polsce sztukom walki – *aikibudō* i *aikijutsu* (s. 205–216).

Roman Maciej Kalina [ed.] (2005), „Archives of Budo” (www.archbudo.com)

Zaistniał nowy periodyk naukowy poświęcony sztukom i sportom walki, wydawany wyłącznie w wersji elektronicznej. W międzynarodowej Editorial Board znalazło się też kilka osób spośród Kolegium Redakcyjnego „IRK-MC” (K. Obodyński, S. Sterkowicz i W. J. Cynarski) i osoby współpracujące z SIP (E. Jaskólski, W. Sikorski). Od października pojawiło się (do końca grudnia) 5 artykułów.

Roman Maciej Kalina, Andrzej Chodała, Stanisław Dadeło, Władysław Jagiełło, Paweł Nastula, Wojciech Niedomagala (2005), *Empirical basis for predicting success in combat sports and self-defence*, „Kinesiology. International Journal of Fundamental and Applied Kinesiology”, vol. 37, no. 1, pp. 64–73.

Praca opisuje wynik przeprowadzonego w Warszawie badania predyspozycji zawodników *jūdō* testem walk uproszczonego *sumō*. Wyniki potwierdzają słuszność założeń przyjętych w teorii sportów walki.

Helmut Kogel (2005), *Kobudo, Bo-Jutsu. Technik – Training – Katas*, Meyer & Meyer Sport.

Prof. Kogel jest zaawansowanym budōka posiadającym m.in. 4 dan w kobudō. Jego książka jest efektem dwuletnich badań i stażu na Okinawie pod okiem mistrza Tetsuhiro Hokama (9 dan karate gōjū-ryū, kobudō hanshi). Autor koncentruje się na technice walki kijem (bōjutsu).

Lesław Kulmatycki, Beata Miedzińska (2005), *Practising sport by schoolchildren and their susceptibility to relaxation*, „Human Movement”, vol. 6, no. 1, pp. 66–69.

Przedstawione w artykule wyniki badań mogą stanowić kolejny głos w dyskusji na temat dominującego paradygmatu wychowania fizycznego. Czy na pewno powinien to być sportowy rywalizacjonizm? A jakie mają być rola i miejsce ćwiczeń relaksacyjnych?

Magia samurajskiego miecza, „Toyota News”, 2005, nr 2, s. 48–53.

Czy japońska technika szermierki i technologia produkcji mieczy ma przełożenie na technologię w motoryzacji lub elektronice, tzn. czy poziom technologicznego zaawansowania jest tu pochodną perfekcjonizmu kultury bushi? W każdym razie promocja japońskich mieczy i sztuki miecza (artykuł przedstawia także zdjęcie mistrza Mitsuo Hataya 9 dan battōdō, prezydenta Zen Nihon Battōdō Renmei) wspierać ma promocję produktów firmy Toyota.

Brent McDonald, Chris Hallinan (2005), *Seishin habitus. Spiritual capital and Japanese rowing*, „International Review for the Sociology of Sport”, vol. 40, no. 2, pp. 187–200.

Na łamach „IRSS” (pismo ISSA) dwójka badaczy z Victoria University (Australia) podjęła problem „ćwiczenia ducha” w japońskich klubach wioślarskich. Stosunek do kultury psychofizycznej przenoszony jest w kraju potomków samurajów na sport. Szkoda, że autorzy podają odniesienie do jednej tylko pracy dotyczącej *budō*: Inoue S. (1998), *Budo: invented tradition in the martial arts* [in:] Linhart S., Fruhstuck S. [eds.], *The culture of Japan as seen through its leisure*,

SUNY Press, Albany, pp. 83–94. Zapewne też nie znają założeń humanistycznej teorii sztuki walki [Zaborniak S. (2005), *Humanistyczna teoria sztuki walki doktora Wojciecha J. Cynarskiego*, „Gazeta Uniwersytecka”, Rzeszów, nr 4–5, s. 12–13] i nie uwzględniają ascetycznego wzoru kultury fizycznej.

Wojciech Pasterniak (2005), *Tradycja i dekompozycja*, „Dydaktyka Literatury”, Uniwersytet Zielonogórski i WN PTP, Zielona Góra, t. XXV, s. 7–21.

XXV tom „Dydaktyki Literatury”, pisma wydawanego we współpracy Uniwersytetu Zielonogórskiego i Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego w Poznaniu, zwiera wiele ciekawych prac. W szczególności interesująca jest rozprawa Wojciecha Pasterniaka poświęcona stosunkowi nowych teorii pedagogicznych do tradycji, a także podejmująca istotne zagadnienia moralności i duchowości – zwłaszcza wyższych stanów świadomości i transcendencji. Prof. Pasterniak rozwija najnowsze koncepcje psychologiczne i pedagogiczne, z odniesieniem do transcendencji i wartości absolutnych.

Tom zawiera studium socjologiczno-politologiczne Wojciecha J. Cynarskiego, *Problemy europejskiej cywilizacji a nowa humanistyczna antropologia* (s. 125–139), w której autor stawia dzisiejszego ‘wojownika Świata’ wobec problemu ‘poganizacji’ Europy i wobec popularnej ‘etyki egoizmu’.

„Rocznik Naukowy Idō – Ruch dla Kultury / Movement for Culture (IRK-MC)”, 2005, t. V, 272 s.

Tom zawiera prace licznych autorów z kraju oraz z Niemiec i Węgier podzielone na działy tematyczne: historia kultury fizycznej, teoria sportu, sztuki walki w kulturze / socjologia kultury, edukacja psychofizyczna, antropologia filozoficzna, polemiki, recenzje i komunikaty. Redaktorem naukowym tomu V był Helmut Kogel, recenzentami zaś – profesorowie A. Andrusiewicz, J. Migasiewicz, J. Szymd oraz S. Tokarski.

Jerzy Sadowski (2005), *Dominant coordination motor abilities in combat sports*, „Journal of Human Kinetics”, Katowice, vol. 13, pp. 61–72.

Autor przedstawił wyniki badań dominujących zdolności koordynacyjnych zawodników taekwondo i kick-bokingu. Wyniki w obu grupach sportowców były podobne.

Jerzy Sadowski [ed.] (2005), *Coordination motor abilities in scientific research*, Faculty of PhE, Biała Podlaska. 468 pp.

Ukazała się bardzo ważna praca zbiorowa – nie tylko dla antropomotoryki i teorii sportu, ale też dla ogólnej teorii sztuki walki i sportów walki. Niezwykle istotny jest sam temat zdolności koordynacyjnych. Patronat International Association of Sport Kinetics (IASK) i udział licznych polskich specjalistów oraz autorów zagranicznych złożyły się na powstanie znaczącego dzieła. Zawiera ono następujące prace poświęcone wynikom badań sztuk i sportów walki:

- Lyakh V., Sadowski J., Witkowski Z., Problems of coordination fitness control in sports (on example of sports games and **combat sports**) (pp. 70–82);
- Starosta W., Baić M., Sertić H., Reliability of the chosen Polish test for evaluating specific training status in advanced **wrestlers** (pp. 144–149);
- Chwała W., Lyakh V., Forczek W., Aspects of human movement coordinations and their three-dimensional identification in **martial arts** techniques (pp. 174–182);
- Gierczuk D., Reliability and rightness of specific motor tests designed for evaluation of **wrestler’s** coordination preparation level (pp. 218–224);
- Sertić H., Baić M., Segidi I., Metric characteristics of chosen acrobatic tests for advanced **wrestlers** (pp. 247–252);
- Litwiniuk A., Błach W., Cynarski W. J., Characterization of feet correction movements frequency in a standing position of **judo** fighters and non-training people (pp. 287–294);
- Baić M., Sertić H., Segidi I., Differences in some anthropological characteristics between boys engaged in **martial arts** and non-athlete boys aged 12 (pp. 415–421);
- Cynarski W. J., Obodyński K., Litwiniuk A., The technical advancement and a level of chosen coordination motor abilities of people practising **karate** (pp. 428–433);
- Litwiniuk A., Cynarski W. J., Błach W., The level of coordination motor abilities in persons practising **taekwon-do** depending on the training experience (pp. 434–440).

Andrzej Szyszko-Bohusz (2005), *Filozoficzne, lecznicze i pedagogiczne aspekty jogi*, PSMT, Kraków. 96 s.

Polskie Stowarzyszenie Medycyny Komplementarnej wydało książkę znakomitego krakowskiego specjalisty, przy czym jest to już III wydanie, ale poprawione i uzupełnione. Jako aneks dodano opis podstawowych metod relaksu i charakterystykę polskich badań eksperymentalnych nad zagadnieniem relaksu.

II. Przyczynek do bibliografistyki teorii turystyki (w tym „turystyki sztuk walki”)

Reinhold Messner (2003), *Die Weisse Einsamkeit. Mein langer Weg zum Nanga Parbat*, Piper Verlag GmbH, München. 352 s.

Książka traktuje o zmaganiach sławnego himalaisty z jedną z najwyższych gór. Nie trzeba tłumaczyć, że drogi wspinaczkowe pokrewne są, w wymiarze psychofizycznej samorealizacji a także specyficznego etosu, drogom sztuk walki.

Marek Kazimierzczak (2004), *W stronę integracji nauk o turystyce*, „Roczniki Naukowe AWF w Poznaniu”, t. 53, s. 73–82.

Autor wyraża postulat uznania nauk o turystyce za samodzielną dziedzinę nauki, wzorem nauk o kulturze fizycznej. Szczególna rola w integracji nauk o turystyce przypaść powinna – zdaniem M. Kazimierzczaka – filozofii turystyki.

Jerzy Kosiewicz (2005), *Tourism and sacrum*, „European Journal for Sport and Society” (EJSS), EASS, vol. 2, no. 1, pp. 7–12.

Rozważania filozoficzne prof. Kosiewicza dotyczą głównie estetyzacji, sakralizacji i animizacji natury, hylozoizmu i koncepcji poetycko-filozoficznych M. Zaruskiego.

Zbigniew Krawczyk, E. Lewandowska-Tarasiuk, J. W. Sienkiewicz [red.] (2005), *Turystyka jako dialog kultur*, WSE, Warszawa. 266 s.

Książka podejmuje niezwykle ważny dla humanistycznej teorii turystyki temat. Zawiera prace autorów polskich i angielskich (z uniwersytetów w Londynie i Oxfordzie), a także dwie rozprawy ważne dla „turystyki sztuk walki” – nadające jej pogłębioną filozoficzną i teoretyczną perspektywę: Janusza Dobieszewskiego, *Inność jako wartość. Filozoficzno-antropologiczny horyzont turystyki* (s. 73–94) oraz W. J. Cynarskiego i K. Obodyńskiego, *Drogi sztuk walki. Turystyczny aspekt relacji kulturowych między Zachodem a Dalekim Wschodem* (s. 197–215).

Kazimierz Obodyński, Wojciech J. Cynarski [eds.] (2005), *Regional Tourism versus European Integration and Globalization*, EACE, Wydawnictwo UR, Rzeszów. 168 pp.

Monografia zawiera wybrane oryginalne prace autorów polskich i niemieckich, podzielone na 4 części tematyczne: I. *Regional tourism and globalization*, II. *Historical, ethical and legal conditions of tourism*, III. *Multi-dimensional character of the tourism and recreation today*, IV. *Tourism, recreation and ecology*. Atutem książki są starannie wykonane indeksy nazwisk i nazw geograficznych.

Kazimierz Obodyński, Wojciech J. Cynarski [eds.] (2005), *International Dialogue: Global, European, National and Multicultural Dimensions of Tourism*, European Academy for the Carpathian Euroregion (EACE), Rzeszów 2005. 256 pp.

Monografia w czterech rozdziałach prezentuje oryginalne prace dotyczące turystyki w euroregionach, walorów turystycznych kilku regionów, aspektów ekonomicznych turystyki i humanistycznych wymiarów tej dziedziny aktywności. Zawiera prace autorów z kilku krajów (Białoruś, Cypr, Polska, Słowacja, Ukraina). W szczególności dwie prace dotyczą bezpośrednio turystyki sztuk walki: Obodyński K., Cynarski W.J., Litwiniuk A., *Self-Educational Tourism on the Way of Budō* (s. 165–181); Litwiniuk A., Cynarski W.J., Piech K., *Sport and Recreational Activities as a Way to Promote Travelling Basing on Meetings, Seminars and Sport Camps of Sports and Martial Arts* (s. 182–185). Recenzentami książki są profesorowie Milan Ďuriček i Zbigniew Krawczyk.

Jan Oździński [red.] (2005), *Rekreacja, turystyka, kultura w zagospodarowaniu czasu wolnego*, AWFIS Gdańsk. 307 s.

Prof. Oździński w artykule *Ezoteryczne aspekty czasu wolnego* (s. 41–47) wprowadza ważne dla „turystyki sztuk walki” pojęcie ezoturystyki, czyli turystyki motywowanej potrzebami ezote-

grycznymi. W książce znajdujemy też ciekawe teksty, m.in.: O. B. Хижевский, Г. Э. Адамович, *Борьба восточных Славян* (s. 37–40); W. J. Cynarski, K. Obodyński, *Jeździectwo jako forma turystyki i rekreacji* (s. 157–165); S. Ebertowski, A. Wojnarowska, *Tai Chi Chuan – formą kompleksowego treningu zdrowotno-rekreacyjnego* (s. 177–181).

Mirosław Ponczek (2005), *Glosa na temat rozdziału 'Historia turystyki'* [w:] *'Nauki o turystyce' (część I, Kraków 2003)* [w:] Nowakowski A., Zaborniak S. [red.], *Szkice z dziejów turystyki w Polsce*. „Studia i szkice z historii kultury fizycznej” nr 3, PTNKF, Rzeszów, s. 33–36.

Prof. M. Ponczek (AWF Katowice) właściwie wyjaśnia i uzupełnia wydany w Krakowie podręcznik Nauki o turystyce (pod. red. R. Winiarskiego). Książka zawiera także szkice historyczne i socjologiczne na różnych poziomach ogólności, m.in. artykuł W. J. Cynarskiego, *Turystyka a socjologia czasu wolnego* (s. 7–13).

Bogusław Sawicki, Józef Bergier [red.] (2005), *Uwarunkowania rozwoju turystyki związanej z obszarami wiejskimi*, PWSZ, Biała Podlaska. 278 s.

Wydawnictwo PWSZ im. Papieża Jana Pawła II wydało pod koniec roku przy finansowym wsparciu Ministerstwa Gospodarki i Pracy tę oto interesującą książkę, zawierającą teksty autorów z wielu krajowych ośrodków i instytucji, podzielone na 8 części tematycznych. Pod redakcją tych samych profesorów i z poparciem MGIP wydana została także druga praca zbiorowa: Bergier J., Sawicki B. [red.] (2005), *Wybrane zagadnienia z turystyki wiejskiej*, PWSZ, Biała Podlaska. 183 s.

„Journal of Human Kinetics”, 2005, AWF Katowice, vol. 14.

Wydany w grudniu numer wychodzącego pod patronatem Komitetu Kultury Fizycznej PAN i IASK pisma zawiera interesujący dla teorii sportów walki artykuł nt. sprawności zapaśników (Sterkowicz S., Starosta W., *Selected factors influencing the level of general fitness*, s. 93–104), a także ważne dla historyków i socjologów nauki raporty profesora W. Starosty dotyczące działalności International Association of Sport Kinetics (s. 117–135).

Lucjan Turos (2005), *Autokreacja i turystyka edukacyjna*, „Przegląd Naukowy Kultury Fizycznej UR”, t. VIII, nr 1–2, s. 90–94.

Prof. Turos przedstawia swą teoretyczną koncepcję autokreacji powiązanej z „turystyką edukacyjną”. W interesujący sposób łączy wiedzę pedagogiczną z humanistyczną refleksją nad turystyką.

Stanisław Zaborniak (2005) [red.], *Z tradycji turystyki i sportu na Podkarpaciu*, Prace dydaktyczne, nr 16, PWSZ, Krosno. 120 s.

Zbiorówka zawiera 8 tekstów autorów reprezentujących 3 uczelnie Rzeszowa i Krosna. Problematyka prac dotyczy tradycji i problemów lokalnych z terenu Podkarpacia.

III. Filozofia, psychologia, socjologia, kulturoznawstwo...

Jerzy Kosiewicz, Kazimierz Obodyński [eds.] (2004), *Sport and Society*, EASS, PTNKF, Rzeszów. 245 pp.

W efekcie II międzynarodowej konferencji European Association for Sociology of Sport (EASS) w Rzeszowie wybrane prace opublikowano w tej właśnie monografii. Recenzentami książki, zawierającej teksty autorów z Anglii, Cypru, Finlandii, Niemiec, Polski, Słowenii i Węgier, są Józef Lipiec i Milan Đuriček. Warto wyróżnić co najmniej trzy ciekawe artykuły:

Ken Green, Andrew Smith (England) – *Young people's participation in sport and physical activity in Western Europe: reflections upon an apparent 'crisis'* (pp. 24–32);

Jerzy Kosiewicz (EASS, AWF Warszawa) – *Internal balance – personality, health and sport activity* (pp. 127–136);

Konrad Zieliński (AWF Warszawa) – *Physical education as education to sport for all. Personalistic perspective* (pp. 137–143).

Mirosław Ponczek (2004), *Kultura fizyczna a Kościół rzymskokatolicki, antyk – XX wiek*, Wyd. Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa. 85 s.

Książka zawiera wybór materiałów uzupełniających do historii kultury fizycznej. Sześć głównych rozdziałów uzupełnia bogaty wybór źródeł i literatury oraz aneksy z przytoczonymi dokumentami.

Aleš Sekot (2004), *Global aspects of contemporary sports* [in:] Suchomel A., Volf M. [eds.], *Physical Education and Sport 2004, Liberec – Euroregion Nisa*. Conference proceedings, Liberec (Czech Republic), pp. 308–313.

Tekst A. Sekota to jedna z ciekawszych prac zamieszczonych w tym dość wszytkoistycznym tomie. Autor, jako socjolog, wyjaśnia fenomen dzisiejszego sportu przez odniesienia do globalizacji, trendów ideologicznych i mód, przy czym sam sięga jedynie do tekstów anglosaskich (co właśnie jest dość modne).

Andrzej Andrusiewicz [red.] (2005), *Polska i jej wschodni sąsiedzi*. Studia Wschodnioznawcze, t. 6, Wydawnictwo UR, Rzeszów. 351 s.

Kolejny tom zawiera, podobnie jak poprzednie, serię wartościowych tekstów autorów z Zakładu Badań Wschodnich Instytutu Socjologii, innych zakładów i instytutów UR, wielu uczelni i instytucji naukowych z kraju oraz uczelni rosyjskich i ukraińskich. Prace podzielone są na działy: Historia, Socjologia, Politologia, Literaturoznawstwo, Historiozofia, Recenzje i omówienia, Kronika naukowa, Dokumenty, Miscellanea.

„Bushii. Magazyn Sztuk Walki”, 2005, nr 1. 28 s.

Zaistniał nowy magazyn specjalistyczny. Jego redaktor naczelny Stanisław Majchrzak podpisuje się jako „Bushii”, shihan, mistrz świata i posiadacz 8 dan. Prezentuje swoje zdjęcia z pobytu w Tajlandii i USA, materiały promocyjne i przedruk artykułu K. Kondratowicza nt. energii ki, a także zaprasza do współpracy. Niewątpliwie wyjdzie wydawcy na korzyść poprawienie strony językowej (korekta) i jakości edytorskiej, a także gdy pozyska stałych korespondentów.

Zbigniew Dziubiński [red.] (2005), *Sport jako kulturowa rzeczywistość*, Salos RP, Warszawa. 543 s. + reklamy.

Kolejny tom serii Monografie Salos RP zawiera kilkadziesiąt prac, w tym kilka szczególnie interesujących: Józef Lipiec pisze o konieczności przyjęcia nowego paradygmatu nauk o ludzkiej fizyczności (s. 36–52), Stanisław Kowalczyk o sporcie w świetle personalistycznej koncepcji kultury (s. 53–60), Andrzej Pawłucki o kulturze wartości ciała (s. 289–303), Andrzej Szyszko-Bohusz o transcendentnym wymiarze rzeczywistości sportowej (s. 344–350), W. J. Cynarski o zachodnich i wschodnich koncepcjach psychofizycznej edukacji (s. 364–378) oraz Izabella Gedl-Pieprzycza o tradycjach rycerskich (Jazda konna elementem kultury w wychowaniu Polaka, s. 535–543).

Stevan E. Hobfoll (2005), *Stres, kultura i społeczność. Psychologia i filozofia stresu*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk.

Książkę *Stress, Culture and Community. The Psychology and Philosophy of Stress* przełożyła Magdalena Kacmajor. Hobfoll przedstawia stres jako wyraz interakcji między człowiekiem a światem społecznym. Praca z pogranicza socjologii kultury, historii i psychologii.

Bohuslav Hodaň [ed.] (2005), *Tělesná výchova a rekreace v procesu současné globalizace*, Univerzita Palackého v Olomouci, Olomouc (Czech Republic). 376 s.

Jest to praca zbiorowa zawierająca wybrane teksty z czesko-słowacko-polskiego sympozjum, które pod podobnym tytułem odbyło się na wydziale kultury fizycznej szacownego czeskiego uniwersytetu a którego organizatorem był prof. Hodaň. Wartością książki jest tu zwłaszcza interdyscyplinarne ujęcie tytułowej problematyki. Z perspektywy filozoficznej bardzo ciekawa jest praca Konrada Zielińskiego *Physical education and philosophy* (s. 184–193); według ujęcia socjologiczno kulturowego i politologicznego – studium W. J. Cynarskiego i K. Obodyńskiego, *Sport and tourism towards multiculturalism* (s. 121–131). Wartościowe są oryginalne studia – filozoficzne, rozpatrujące boks w świetle heglowskiej fenomenologii ducha Jerzego Kosiewicza (s. 227–237) oraz socjologiczne K. Obodyńskiego i W. J. Cynarskiego o stylu życia osób uprawiających sztuki walki (s. 271–281). Słaby, niemniej interesujący z punktu widzenia teorii sportów walki tekst przedstawił Zdenko Reguli, *Combat sports in the world sports movement* (s. 250–259). Co ważne, artykuły autorów polskich opublikowano w języku angielskim.

Adam W. Jelonek, Małgorzata Ławacz [red.] (2005), *Azja – Pacyfik: społeczeństwo, polityka, gospodarka*, Towarzystwo Azji i Pacyfiku, t. 7 (2004), A. Marszałek, Toruń. 272 s.

Tom zawiera m.in. teksty socjologiczne i politologiczne o dialogu między cywilizacjami, informację o medycynie tybetańskiej, recenzje książek o tematyce dalekowschodniej.

Wojciech Kalaga [red.] (2005), *Dylematy wielokulturowości*, Universitas, Kraków. 380 s.

To już 38 tom z serii wydawniczej „Horyzonty nowoczesności”. W perspektywach: filozoficznej, socjologicznej i kulturoznawczej ukazane zostały problemy teorii i praktyki społecznej, różnicy i tożsamości w fenomenie wielokulturowości.

Jacek Kamiński, Dariusz Kuczyński (2005), *Agresja i przemoc w hokeju. Przyczyny bólek na lodowisku*, „Studia o wychowaniu fizycznym i sporcie. Rocznik Naukowy”, AWF i S Gdańsk, t. XV, s. 85–89.

Artykuł obrazuje proces brutalizacji jaki zachodzi na obszarze skomercjalizowanego widowiskowego sportu.

Jerzy Kosiewicz [ed.] (2005), *Sport, Culture and Society. In Honour of Professor Zbigniew Krawczyk*, Wyd. AWF, Warszawa, 432 s.

Pod redakcją J. Kosiewicza powstała książka zarówno piękna i wartościowa, poświęcona profesorowi Z. Krawczykowi, zawierająca jego wybrane prace, różne omówienia i interpretacje jego dorobku oraz związane z obszarem zainteresowań twórcy polskiej szkoły socjologii kultury fizycznej artykuły współpracowników Krawczyka z kraju i zagranicy. Wydanie w języku angielskim, w twardej oprawie, z dobrze zrobionym indeksem nazwisk i staranną korektą pomóc może w światowej promocji polskiego dorobku humanistów kultury fizycznej.

Heinz-H. Krüger (2005), *Wprowadzenie w teorie i metody badań w naukach o wychowaniu*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk. 256 s.

Nakładem GWP ukazała się wysoko oceniona przez profesorów S. Palkę i B. Śliwerskiego książka *Einführung in Theorien und Methoden der Erziehungswissenschaft* (tłumaczenie wykonała Dorota Sztobryn). Czytelnik znajdzie w niej omówienie głównych ujęć teoretycznych pedagogiki oraz opis metodologii badań.

Ewa Rewers (2005), *Post-polis. Wstęp do filozofii ponowoczesnego miasta*, Universitas, Kraków. 388 s.

Na gruncie prac filozofów, socjologów, urbanistów, architektów i kulturoznawców autorka analizuje i interpretuje przestrzeń i kulturę miejską, pozostając pod dużym wpływem ponowoczesności, poststrukturalizmu i postheideggerowskiej hermeneutyki.

Joseph E. Stiglitz (2005), *Czy kapitalizm może być moralny*, „GW”, nr 275, s. 24–25.

Amerykański noblista, profesor Uniwersytetu Columbia wyraża swój pogląd, że wzrost gospodarczy nie powinien być realizowany kosztem środowiska lub ubożenia całych regionów. Analizując nową książkę B. M. Friedmana Stiglitz nie daje jednak gotowej recepty na umoralnienie globalnego kapitalizmu, lecz jedynie wzywa do dyskusji.

Piotr Sztompka (2005), *Socjologia zmian społecznych*, Znak, Kraków. 321 s.

Jacek Konieczny dokonał przekładu książki *The Sociology of Social Change* (Blackwell Publishing, Oxford 1993). Dobrze, że znana zagranicą i ważna pozycja socjologiczna pojawiła się wreszcie w polskiej wersji językowej.

Piotr Sztompka, Marek Kucia [red.] (2005), *Socjologia: lektury*, Znak, Kraków. 740 s.

Krakowscy socjologowie przygotowali dość sporej objętości tom lektur – odniesień do socjologicznej klasyki. Oczywiście wybór autorów i tekstów wynika z pewnych preferencji redaktorów i zawiera lektury ich zdaniem zapewne najlepsze. Prócz tekstów oddających stare paradygmaty nauk społecznych są też jak najbardziej aktualne: D. Bella (dotyczący końca ideologii), J. C. Alexandra (o postępie), M. Albrowa i J. Urry’ego (o globalizacji).

Wanda Zagórska (2005), *Uczestnictwo młodych dorosłych w rzeczywistości wykreowanej kulturowo. Doświadczenie, funkcje psychologiczne*, Universitas, Kraków. 295 s.

Książka przedstawia wyniki badań kulturowych i psychologicznych nad uczestnictwem młodych dorosłych we współczesnych obszarach mitu (ruch rycerski, nurt fantasy). Czy jest to forma ucieczki od niejednoznacznej moralnie rzeczywistości lub chęć powrotu do etosu?

„Znak” (2005), *Tajemnica Tybetu – o ginącej kulturze na Dachu Świata*, Kraków, nr 12 (607).

Kolejny numer miesięcznika poświęcony jest w dużej części ginącej kulturze Tybetu, cywilizacji stawiającej nie na dobra materialne, lecz na rozwój duchowy. Upadek owej kultury

byłby wielką, niepowetowaną stratą dla ludzkości. Siedem tekstów badaczy kultury i przyrody Tybetu oddaje koloryt tego zachwycającego kraju i kultury duchowej poniekąd pokrewnej chrześcijaństwu.

Zapowiedzi / Announcements

Wojciech J. Cynarski (2006), *Recepcja i internalizacja etosu dalekowschodnich sztuk walki przez osoby ćwiczące*, Wydawnictwo UR, Rzeszów.

Monografia zawiera próbę empirycznej weryfikacji głównych tez humanistycznej teorii sztuk walki. Przedstawia wyniki badań przeprowadzonych z zastosowaniem kilku komplementarnych metod badawczych.

Janusz Danecki, Andrzej Flis, *Wartości Wschodu i wartości Zachodu. Spotkania cywilizacji*, Universitas, Kraków.

Książka wpisuje się w nurt badań nad dialogiem kultur, problemami globalizacji i aksjologicznymi uwarunkowaniami konfliktów.

Joanna Grela, *Mahakala. Sześcioreki strażnik w buddyzmie tybetańskim*, Universitas, Kraków.

Antropologia kulturowa i religioznawstwo wymagają tego rodzaju przyczynkowych analiz i studiów przypadku specyficznych kulturowych artefaktów.

Jan Kordys, *Kategorie antropologiczne i tożsamość narracyjna. Szkice z pogranicza neurosemiotyki i historii kultury*, Universitas, Kraków.

W serii: „Horyzonty nowoczesności” pojawić się ma nowa, interesująca pozycja. Tytuł wskazuje na perspektywę historyczną i podejście interdyscyplinarne.

Roland J. Maroteaux, *BALSA*, UNGDA, Avignon 2006. 140 s.

Tytuł należy odczytać jako skrót: Baron André Louis Saumier D'Albis. Dr Maroteaux poświęca więc swoją nową książkę byłemu Wielkiemu Mistrzowi Rycerstwa Francji (*Chevaliers de France*) i prezydentowi honorowemu UNGDA. Zainteresowanie europejskiej szlachty sztukami walki jest stare, jak tradycje rycerskie, a rodowa arystokracja ma swój wielki wkład w odkrywanie tradycji samurajskich – by tylko wspomnieć barona Huberta Klingera von Klingerstorff, Erwina von Baelz, czy także samego R. J. Maroteaux.

Jerzy Mikułowski Pomorski, *Jak narody porozumiewają się ze sobą w komunikacji międzykulturowej i masowej*, Universitas, Kraków.

Także ta książka wydaje się być interesująca dla badań nad spotkaniem i dialogiem kultur.

Aneta Pierzchała-Suska, *Obcość przewycięzona? Film japoński a kultura europejska*, Universitas, Kraków.

Na ile film japoński i np. dramat samurajski stały się zrozumiałe, a przynajmniej bliskie europejskiemu odbiorcy? Na pewno bliskie są wielu osobom studiującym *budō*.

„Rocznik Naukowy Idō – Ruch dla Kultury / Movement for Culture (IRK-MC)”, 2007, t. VII.

Nowy tom zawierać ma m.in. interesujące studium prof. Jerzego Kosiewicza o refleksji filozoficznej z zakresu kultury fizycznej w Polsce i wybrane oryginalne prace ze światowego Kongresu Sztuk Walki i Sportów Walki, Rzeszów '2006.

IV. Nowe filmy

Fighter in the Wind, MAKI Production, Korea, 2004.

Film powstał przy poparciu (na zamówienie?) jednego z dzisiejszych liderów *kyokushinkai*, Shokei Matsui, który jest nb. z pochodzenia Koreańczykiem. Jest to w pewnym sensie koreańska wersja japońskiego *Pogromcy byków* (ok. 1980) – podobnie jest filmem biograficznym fabularyzowanym o Masutatsu Oyamie. Jednakże biografia sławnego karateki z tej koreańskiej perspektywy wygląda odmiennie, niż jest to opisane przez biografów Young I Choi'a (jak D. Cook) lub przez samego Choi'a – Oyamę (*The Kyokushin Way*). Z filmu wynika, że Masutatsu wszystkiego nauczył się od koreańskiego nauczyciela *taek-kyon*. Tymczasem twórca *kyokushin* karate w Japonii studiował karate *shōtōkan* i *gōjū-ryū, jūdō* i elementy *kobudō* (pod okiem Kotaro Yoshidy), co znalazło wyraz w technikach i formach szkoły i stylu M. Oyamy.

Może jednak w większym stopniu (niż o prawdę historyczną) twórcom filmu chodziło o zaakcentowanie koreańskiego pochodzenia głównego bohatera lub także o poziom techniczny scen walki. Tutaj odtwórca głównej roli rywalizuje z Sonnym Chibą z *Pogromcy byków*. Podobnie zresztą jak Jet Li w filmie *Fist of the Legend*¹ (1994), który starał się pokazać, że jest lepszy od Bruce'a Lee grającego głównego bohatera w filmie *Fist of Fury* (Hongkong 1970), dotyczącym tych samych wątków historycznych – konfrontacji szkół *kung-fu* i japońskiego *budō*. Jednakże w filmie Jeta Li nie ma już „kompleksu japońskiego”, a w obrazie koreańskim – niestety jest. Jedynym pozytywnym bohaterem ze strony japońskiej jest tutaj narzeczona głównego bohatera. Natomiast widzowie, których interesują głównie sceny walki, powinni być usatysfakcjonowani efektownymi walkami *Wojownika na wietrze*.

Appleseed. Ostatnia nadzieja ludzkości, reż. Shinji Aramaki, Japonia, 2004.

Film jest ekranizacją komiksu Masamune Shirowa, gatunku cyberpunk. Japoński wizjoner potrafił przewidzieć konflikty XXI wieku. Po zimnej wojnie właśnie maczeta i kałasznikow pustoszą całe kraje Afryki i części Azji, a Zachód jawi się jako enklawa dobrobytu. Futurystyczna wizja japońskich twórców grana była w kinach i dostępna jest na DVD. [Por.: Orliński W. (2005), *Prorocza wizja XXI wieku na płycie*, „GW”, nr 280, s. 16].

Dom latających sztyletów (Shi Mian Mai Fu), reż. Zhang Yimou, Chiny, 2004.

Kolejna baśń kung-fu w konwencji *wuxia*, estetyzm i poezja ruchu, pejzażu, gra kolorów. Momentami absurdalność treści filmu wymaga naprawdę silnej woli, aby wytrwać przy widowisku sławnego chińskiego reżysera do końca. Koniec filmu natomiast jest specyficznie dramatyczny – giną wszyscy główni bohaterowie, co też nie ma żadnego sensu.

Być może lepszy jest film hongkońskiego reżysera Tsui Harka *Siedem mieczy* (Chiny, 2004), który rozpoczął 62. Wenecki Festiwal Filmowy. Tego jednak obrazu piszący te słowa nie miał jeszcze okazji obejrzeć.

(oprac. W. J. Cynarski)

Kronika imprez naukowych

7–21.02.2005, **Dnipropetrovsk, Ukraina** (Nauka i Oswita '2005, VIII międzynarodowa wideokonferencja nt. Fizyczna kultura i sport: problemy, dosлідzenia, propozycji).

Fot. 1. Olomouc – Kolumna Św. Trójcy

Widokówka – ul. mars. J. Piłsudskiego, rondo Armii Krajowej, park im. Jana Pawła II, zabudowa przy ul. Sienkiewicza, zabytkowy dworek i godło miasta [KOŁOS, Legionowo]

22.05.2005, **Legionowo**, Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Techniczna (I Konferencja Naukowa Turystyka i rekreacja w środowisku zurbanizowanym – diagnoza i perspektywy rozwoju).

26–28.05.2005, PU, **Olomouc, Czechy** (Telesna vychova, sport a rekreace v procesu současné globalizace – czesko-słowacko-polskie sympozjum).

¹ *Fist of the Legend*, USA – Hongkong („Golden Harvest”), 2004, prod. Jet Li, reż. Gordon Chan, choreografia scen walki Yuen Woo Ping. Czas akcji – Shanghai 1937 r.